

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА ЛОПАРЕ
Начелник општине

М Ј Е Р Е
ЗА УБЛАЖАВАЊЕ НЕГАТИВНИХ ЕФЕКТА
СВЈЕТСКЕ ЕКОНОМСКЕ КРИЗЕ НА ОПШТИНУ
ЛОПАРЕ

МАРТ, 2009. ГОДИНЕ

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Економска криза, започета са простора Сједињених Америчких Држава пренијела се на Европу и друга свјетска тржишта великом брзином и пријети да изазове несагледиве последице по свјетску економију.

Обим негативних ефеката кризе, као и њено трајање, свјетски економски стручњаци не могу да предвиде и они ће бити различити од земље до земље. Огромне количине новца, као последица државног интервенционизма у многим земљама, нису гарант стабилизације прилика и смањења рецесије.

Поред низа састанака на свјетском нивоу најеминентнији стручњаци из ове области нису усвојили јединствен модел мјера за превазилажење кризе.

ОЧЕКИВАНИ УТИЦАЈИ СВЈЕТСКЕ ЕКОНОМСКЕ КРИЗЕ НА ОПШТИНУ ЛОПАРЕ

Код оваквог стања, може се констатовати да ће економска криза дијелом погодити Републику Српску, а самим тим и општину Лопаре. Општина Лопаре спада у ред неразвијених општина и по свом географском положају у незавидном је положају у односу на сусједне општине које се налазе у Републици Српској. На подручју Општине, у привреди и ванпривреди, је запослено укупно 1.393 радника, док је код Завода за запошљавање пријављено 1.480 радника. Из ових показатеља неспорно се може констатовати да је економска и привредна ситуација на подручју општине веома тешка. На овакво стање утицало је споро покретање привредне производње, након спроведене приватизације привредних субјеката. Ово стање траје већ дужи период, а огледа се у томе што привредни субјекти на подручју општине немају јасан производни програм, и нису у могућности да обезбиједи квалитетна финансијска средства за покретање производње.

У 2008. Години, ради стварања претпоставки за развој, уложена су значајна средства у инфраструктуру, асфалтирање локалних путева и друго, што у одређеној мјери даје добру основу за развој привреде и других области. Из Буџета је уложено 36% средстава у капиталне инвестиције. У наведеном периоду кориштена су и кредитна средства (укупно одобрена кредитна средства су 1.200.000.- КМ), која су уз учешће грађана, знатно допринијела реализацији инфраструктурних пројеката.

Због оваквог стања за очекивати је да ће 2009. година, у финансијском погледу, бити тешка, због укупног стања у свим областима, а за очекивати је смањење производње, пад запослености и мањи прилив пореских и непореских прихода у Буџет општине.

Буџет општине Лопаре за 2009. годину планиран је у износу од 3.910.000.- КМ и мањи је у односу на 2008. годину.

ДЕФИНИСАЊЕ МЈЕРА

Сагледавајући тренутну ситуацију на простору Општине, у ужем и ширем окружењу, а и у склопу мјера Владе РС, руководство општине је предузело и планира да предузме одређене мјере, како би се ублажиле последица економске кризе.

При дефинисању приједлога мјера за ублажавање негативних ефеката економске кризе на општину Лопаре, основни принцип је да исте буду:

- конкретне
- са јасно постављеним циљем и
- проводиве.

Предвиђеним мјерама обухваћени су сегменти привреде и друштва, с тим да треба водити рачуна да се суштински не наруши тржишни концепт привређивања као основа економског система.

У домену локалне самоуправе предвиђене су рестриктивне мјере, а у домену привреде подстицајне мјере. Рестриктивне мјере су предвиђене у домену јавне потрошње, а фокусираће се на смањење свих трошкова у 2009. години.

Мјере у области привреде

Да би се ублажио ефекат економске кризе у привреди општинско руководство је остварило сарадњу са представницима привредних субјеката, и пружа пуну подршку у изради Производних програма који су економски одрживи, а имају за циљ повећање производње и запослености. У овој области неопходна је помоћ Владе Републике Српске и ресорних Министарстава у циљу обезбјеђења квалитетних кредитних финансијских средстава из Владиног програма и средстава Инвестиционо развојне банке.

1. Стим у вези, према нашој процјени, неопходно је подржати производне програме у предузећима „Термоелектро-Лопаре“, „ФЛОРАФАРМ“ Лопаре, те окончати стечајни поступак у предузећу „Термал“ Лопаре, Мачковац-комерц и дефинисати статус предузећа Фабрика пољопривредних машина, Трговина и хотела Мајевица. Такође ће се подржати пројекат „Бања Лопаре“ и реконструкција Спомен комплекса Вукосавци.

2. Стварати повољне услове за инвестирање (изградња пословне зоне, додјела простора уз минималну накнаду, олакшице у плаћању такси и др.).

3. Размотрити могућност формирања кредитно-гарантног фонда на регионалном нивоу (нпр. Општине Лопаре, Угљевик, Бијељина), како би се олакшао поступак добијања кредита за привредне субјекте.

4. У области пољопривреде, прије свега, у сарадњи са вишим нивоима власти, ријешити статус земљорадничких задруга и њихове имовине, како би се на ефикасан начин постојећи капацитети у тој области, максимално искористили.

5. Субвенцијама из буџета стимулисати микропројекте у овој области (изградња мини сушара, подизање засада и др.).

На подручју општине Лопаре регистровано је 1.105 пољопривредних газдинстава. Активност регистрације настављена је и у овој години. Очекујемо да

ће Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске благовремено обезбиједити подстицајна средства у овој области, што ће имати ефекат повећања пољопривредне производње и развој ове привредне гране.

Мјере у области локалне самоуправе

У последњем кварталу 2008. године констатован је пад прилива прихода у Буџету општине Лопаре, што је имало за последицу да је Буџет са 31.12.2008. године остварен 85% у односу на ребаланс. На тај начин нису се могле измирити све законом преузете обавезе из претходне године, тако да је дио неизмирених обавеза пренијет у 2009. годину и утврђен је као буџетски дефицит. Тренд смањеног прилива средстава је настављен и у првом кварталу ове године, што доводи у опасност измиривање текућих обавеза из буџета.

Такође, велики проблем представља, у планирању и извршењу буџета, доношење одређених законских прописа након усвајања буџета, којима се стварају додатне законске обавезе (додатни доприноси, промјена износа најниже плате и др.).

Буџет општине Лопаре у цјелини треба бити рестриктиван, и с тим у вези, Општина предузима одређене мјере како би се смањио негативни ефекат кризе на буџет.

1. Плате буџетских корисника у 2009. години планиране су рестриктивно, а огледају се у томе да су плате функционера умањене за 20%, у односу на предвиђени ниво плата за 2009. годину, а руководних радника локалне самоуправе за 10% у односу на 2008. годину, док су плате осталих радника остале на истом нивоу. Самим тим уштедиће се око 100.000.- КМ кроз овај вид планираних мјера.

2. Утврђен је план смањења материјалних и других трошкова у односу на претходну годину (смањење трошкова репрезентације, канцеларијског материјала, трошкова горива и др.). Укинута су исплате дневница функционерима, начелницима одјељења и директорима јавних установа које финансира општина. Очекује се смањење трошкова око 30% у односу на план. У овој години није планирана набавка возила за потребе Општинске административне службе.

3. У току је усвајање Програма рационализације Општинске административне службе, смањењем броја извршилаца.

4. Врши се контрола рационалног трошења буџетских средстава, нарочито буџетских корисника.

5. Предузимају се активности ради ефикасније наплате властитих прихода (ком.таксе, накнаде, порез на имовину, закупнине и др.). Разматрају се могућности ускраћивања издавања одређених докумената лицима која не измирују обавезе по овом основу.

6. У току је попис имовине општине и израда базе података, како би се тачно дефинисало чиме општина располаже и на који начин газдује имовином.

7. Врши се појачана контрола од стране инспекцијских органа у свим областима (рад на црно и др.).

9. За реализацију пројеката из Плана капиталних инвестиција приоритетно се одређују пројекти за које се могу обезбиједити средства из Развојног фонда РС,

од међународних организација, грађана и других донатора (јавно и приватно партнерство и др.). Предузимају се активности на изналажењу донаторских извора средстава за финансирање пројеката.

10. Обуставиће се предлагање и усвајање скупштинских одлука којима се предвиђа повећање јавне потрошње и инвестиција изнад буџетом планираних средстава, а у складу са оствареним приходима.

Да би се активност улагања у капиталне инвестиције наставила у овој години руководство општине Лопаре процијењује да је неопходно задужење код овлаштених банака у Републици Српској у износу од 800.000.- КМ. Одобрењем ових средстава измириле би се обавезе из 2008. године према извођачима радова, и наставила инвестициона улагања у овој години. За додатно задужење неопходна је сагласност Министарства финансија Републике Српске. Додатним задужењем Буџет општине Лопаре би за отплату свих задужења на годишњем нивоу издвајао средства у износу мањем од 10% од укупних прихода, који су планирани у овој години. На тај начин створиле би се претпоставке за стабилизацију буџета, док би кроз све видове рестриктивне потрошње општина могла благовремено отплаћивати кредитна средства.

Праћење реализације мјера

У циљу праћења реализације мјера донијеће се акциони план са дефинисаним носиоцима и роковима за реализацију предвиђених мјера. О ефектима ових мјера, руководство општине ће квартално извјештавати Скупштину и по потреби вршити одређене корекције.

НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ

Др Радо Савић